
Laudatio na doktoranda Meinharda Classena, které pronesl děkan 1. lékařské fakulty UK prof. MUDr. Tomáš Zima, DRSc.

Rector magnifice,
Spectabilés
Honorabiles
Dominae honoratae,
domini honorati

dovolte mi, abych Vám představil doktoranda pana profesora Meinharda Classena, profesora vnitřního lékařství Klinikum Rechts der Isar Technické univerzity v Mnichově a seznámil Vás s důvody, které vedly vědeckou radu 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze k předložení návrhu na udělení čestné vědecké hodnosti doktora lékařských věd.

Profesor Meinhard Classen se narodil 12. srpna 1936 Rheydtu v Německu. V roce 1962 absolvoval Lékařskou fakultu, Univerzity Bonnu. V letech 1962-1966 působil v nemocnici ve Vídni, Stuttgartu, Ludwigsburgu a Univerzitní nemocnici v Erlangenu, kde byl jmenován docentem vnitřního lékařství v roce 1970. Následující čtyři roky působil jako Zástupce přednosty Interní Kliniky a ředitel výzkumné gastroenterologické laboratoře a endoskopické jednotky. V letech 1974-1979 je přednostou I. Interní Kliniky všeobecné Nemocnice v Hamburku Barmbeku a zde je v roce 1975 jmenován profesorem vnitřního lékařství. Po působení v Hamburku je 5 let přednostou gastroenterologického oddělení Interní kliniky Univerzity J.W. Goethea ve Frankfurtu nad Mohanem a následně v letech 1985-2002 je řádný profesor a přednost II. Interní kliniky a polikliniky, Klinikum Rechts der Isar, Technická Univerzita Mnichov, kde dosud působí jako emeritní profesor.

Hlavní celoživotní odborný zájem profesora Classena je gastroenterologie a endoskopické techniky. Profesor Classen je jedním ze zakladatelů světové digestivní endoskopie, ve které má řadu prioritních objevů. Jako první na světě provedl spolu s profesorem Demlingem v roce 1973 endoskopickou papilosfinkterotomii, čímž postavili zásadní mílník ve vývoji digestivní endoskopie. V dalších letech prioritně zavedl nasobilární drenáž a provedl první polypektomii v žaludku.

V 80. letech se podílel na zavedení zcela nové technologie – endoskopické ultrasonografie, která zpřesňuje diagnostiku v oblasti dutiny břišní a propracovával její indikace v diagnostice nádorů gastrointestinálního traktu a pankreatu. Podílel se na budování endoskopické terminologie.

Jeho práce významně ovlivnily rozvoj endoskopické diagnostiky a léčby onemocnění žlučových cest a pankreatu jako například odstraňování choledocholitiázy, cholangioskopická vyšetření či transhepatální zevní drenáží. K jeho dalším prioritám patří zavedení perorální enteroskopie či rozvoj litotrypsy žlučových kamenů rázovou vlnou či využití tzv. Inteligentního laseru.

Vedle digestivní endoskopie publikoval řadu studií v oblasti fyziologie žaludku (gastrointestinální hormony), zejména acidity a užití antagonistů H₂ receptorů, prvního účinného inhibitoru žaludeční sekrece. Z iniciativy profesora Classena vznikla v roce International Digestive Cancer Alliance (IDCA), zaměřené na výzkum a prevenci nádorových onemocnění trávicí trubice a této alianci předsedal do roku 2008.

Profesor Classen je autorem nebo spoluautorem více než 900 vědeckých prací, které byly citovány více než 8 000 krát a jeho Hirschův index je 48. Je autorem a spoluautorem základních učebnic digestivní endoskopie, gastroenterologie a vnitřního lékařství. Nejvýznamnější z nich je základní evropská učebnice digestivní endoskopie, Gastroenterological Endoscopy, vydaná nakladatelstvím Springer v roce 2002.

V 60. letech spoluzakládal časopis Endoscopy, jeden ze dvou základních časopisů oboru, kde byl po desetiletí šéfredaktorem.

Je členem Academia Leopoldina, působil a působí v řadě národních a mezinárodních společnostech. Byl viceprezident Evropské společnosti digestivní endoskopie, generální sekretář Světové gastroenterologické organizace, viceprezident Světové organizace digestivní endoskopie, prezident Německé gastroenterologické společnosti, prezident Německé internistické společnosti a je členem řady dalších národních gastroenterologických společností.

Profesor Classen je doktorem honoris causa čtyř evropských univerzit (Atény, Wroclav, Istanbul, Iasi). Jeho vědecká a odborná práce byla dále oceněna Schindlerovou cenou Evropské společnosti digestivní endoskopie, opakovaně Tannhauserovou cenou Německé společnosti pro onemocnění trávicí trubice a metabolismu, Čestnou zlatou medailí

Bavorské Internistické společnosti. Je držitelem Řádu SRN za zásluhy I.stupně, Rakouského řádu za zásluhy I.stupně ve umění a vědách.

Profesor Meinhard Classen spolupracuje více než čtyři desetiletí s pracovníky 1. LF UK. V roce 1972 navštívil Prahu, aby nezistně naučil profesora Friče, docenta Kotlíka a další spolupracovníky na Fakultní poliklinice na Karlově náměstí endoskopickou retrogradní cholangiopankreatografií. Pod jeho garancí tak vzniklo významné edukační centrum. Od té doby získal Classen vřelý vztah k naší vlasti. Na své klinice v Mnichově hostil a učil prakticky mnoho významných současných českých gastroenterologů včetně přítomných prof. Zavorala a prof. Špičáka a pomáhal jim otvírat dveře do gastroenterologické Evropy. V roce 1992 zorganizoval sbírku, aby v Mnichově byla provedena transplantace jater českému lékaři a na léčbu osobně dohlížel. Mnohokrát v Čechách přednášel, v roce 1988 obdržel čestné členství České gastroenterologické společnosti. Zasloužil se, že bylo přiděleno Praze organizování Evropského gastroenterologického kongresu v roce 2004, který byl velmi kladně hodnocen jak po stránce odborné tak organizační. Profesor Classen se významně zasloužil i o konání prestižního kongresu Mezinárodní aliance proti rakovině trávicí trubice (IDCA), který se konal v červnu loňského roku. Jeho spolupráce s 1. LF UK byla oceněna udělením medaile 1. LF UK.

Stal se velkým znalcem české kultury – kinematografie, hudby, literatury, grafiky. Seznámil se osobně s Jiřím Anderlem a dalšími umělci. Je obdivovatelem díla Václava Havla.

Profesor Classen se v současnosti věnuje především popularizaci preventivních programů v gastroenterologii, zejména screeningu kolorektálního karcinomu, kde významně spolupracuje s Nadací Vize 97 Dagmar a Václava Havlových a podílel se na zavedení celopološného screeningu kolorektálního karcinomu u nás. Jeho činnost není omezena jen na evropské země, ale organizuje konference a endoskopická centra v nejchudších zemích Asie, Afriky a Jižní Ameriky a podílí se na vzdělávání tamních lékařů formou přednášek, napomáhá vzniku gastroenterologických zařízení či zavádění preventivních programů.

Vědecká rada 1. LF UK v Praze při předložení návrhu na udělení čestné vědecké hodnosti doktora lékařských věd ocenila významný přínos profesora Meinharda Classena v oblasti gastroenterologie a gastrointestinální onkologie, objevy zásadních endoskopických technik a mimořádný přínos k zavedení celopopulačních screeningových programů nádorových onemocnění ve světovém měřítku“.